

1. Makroekonomické rámce zostavenia návrhu rozpočtu na roky 2012 až 2014

Aktuálna prognóza makroekonomického vývoja do roku 2014 je postavená na odhadoch vývoja v roku 2010 a na predpokladoch o vnútorných a vonkajších podmienkach ekonomiky SR v strednodobom horizonte. Na súčasnú prognózu vplyva predovšetkým postupné **oživenie vonkajšieho prostredia** po finančnej a hospodárskej kríze. Vyšší rast ekonomickej aktivity v zahraničí v dôsledku vysokej otvorenosti ekonomiky Slovenska znamená rýchlejší rast v rokoch 2012 až 2014 oproti predchádzajúcim predikciám.

Pokračujúce oživenie vonkajšieho prostredia bude znamenať, že po miernom spomalení rastu v roku 2011 sa rast HDP zrýchli v roku 2012 na 4,8 % a túto úroveň si udrží v celom horizonte prognózy. Kým pokrízové zotavenie rastu bolo založené na akcelerácii zahraničného dopytu a obnove tvorby zásob, **v roku 2012 prispeje významne k rastu aj domáci dopyt** a rast spotreby domácností vo výške 3,5 %. Rast zamestnanosti a miezd spôsobí postupné zvyšovanie príspevku súkromnej spotreby aj v ďalších rokoch prognózy. Pokračujúci pozitívny vývoj vonkajšieho prostredia však bude znamenať, že aj príspevok zahraničného obchodu zostane naďalej pozitívny. V menšej miere prispievajú k rastu HDP aj nové investície. V súlade s konsolidačným úsilím vlády, jedinou nerastúcou zložkou HDP bude v roku 2012 spotreba verejnej správy a v červených číslach zostane aj v roku 2013.

Trh práce, ktorý bol ovplyvnený dôsledkami krízy dlho potom, čo sa produkčná stránka ekonomiky začala zotavovať, by už mal od roku 2012 výraznejšie pociťovať vplyv rastu ekonomiky. Počet pracujúcich by sa tak mal v roku 2012 zvýšiť o ďalších 18 tisíc osôb (metodika ESA 95). Napriek rastu zamestnanosti v celom horizonte prognózy, by však ani v roku 2014 nemala byť dosiahnutá úroveň zamestnanosti z predkrízového obdobia. Rast zamestnanosti by sa mal v rokoch 2012 až 2014 sústrediť predovšetkým do sektora služieb, ktoré budú podporené zotaveným domácim dopytom. Miera nezamestnanosti sa v roku 2012 predpokladá na úrovni 13,3 % s následným pozitívnym výhľadom až do roku 2014, keď by mohla poklesnúť na úroveň 11,8 %. Rast nominálnej priemernej mzdy v roku 2012 zrýchli na 5,8 % v dôsledku vyššej inflácie v roku 2011 a pokračujúcemu rastu produktivity práce. Spomalenie inflácie sa pritom pretaví do zrýchlenia rastu reálnej mzdy na 2,5 %.

Po vyššej inflácii v roku 2011 spôsobenej nákladovými faktormi (potraviny, ropa) a dosahom príjmových opatrení fiškálnej konsolidácie, inflácia v roku 2012 mierne spomalí na 3,1 % (priemer). Oživujúca domáca spotreba prispeje k zrýchleniu inflácie spôsobenej dopytovými tlakmi, kým nákladové zložky inflácie by sa mali vyvíjať pozitívnejšie ako v roku 2011. Postupný nárast dopytových tlakov a uzatváranie produkčnej medzery prispievajú k akcelerácii čistej inflácie. Do roku 2014 sa očakáva postupný nárast inflácie na priemernú úroveň 3,7 %. Zavedením eura a prechodom na spoločnú menovú politiku celá nominálna konvergencia prebieha v dobiehaní cenovej hladiny cez inflačný kanál. V dôsledku toho sa priemerný rast cien trhových služieb do roku 2014 zvýši k úrovniam až okolo 6,5 %.

Pasívne saldo platobnej bilancie sa bude postupne uzatvárať vďaka zlepšovaniu salda zahraničného obchodu s tovarmi a službami a v roku 2012

dosiahne úroveň -1,7 % z HDP. Do roku 2014 sa bude naďalej zlepšovať a klesne až na úroveň -0,3 % z HDP. V záporných číslach ho bude stále držať deficit salda výnosov.

Každá predikcia je sprevádzaná rizikom naplnenia predpokladov. Medzi pozitívne riziká patrí skutočnosť, že oživenie globálnej ekonomiky môže byť ešte rýchlejšie. Negatívne riziká prognózy vyplývajú prevažne z vývoja na finančných trhoch a vonkajšieho prostredia. Neistota na finančných trhoch pramení zo situácie krajín „PIGS“ (Portugalsko, Taliansko, Grécko, Španielsko), ktoré sa vyznačujú vysokým verejným deficitom a dlhom v kombinácii so slabým ekonomickým výhľadom. Pri vonkajšom prostredí existuje hrozba rastu cien komodít kvôli politickej nestabilite v krajinách Blízkeho východu a severnej Afriky, ako aj hrozba prasknutia bubliny v ázijských ekonomikách, čo by malo negatívne dôsledky na oživenie v eurozóne a na Slovensku. Podobne v rozvíjajúcich sa ázijských ekonomikách rastú riziká rýchlejšej reštrikcie menových politík. Z domácich rizík hrozia vyšší dosah konsolidácie na rast HDP a vyšší rast cien.

Očakávaný vývoj hlavných makroekonomických indikátorov je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke:

Prognóza vybraných indikátorov vývoja ekonomiky SR (február 2011)

P.č.	Ukazovateľ	m.j.	Realita		Prognóza		
			2010	2011	2012	2013	2014
		mld.					
1	HDP; v bežných cenách	Eur	65,9	70,1	75,3	81,2	87,5
2	HDP; reálny rast	%	4,0	3,4	4,8	4,8	4,8
3	Konečná spotreba domácností; reálny rast	%	-0,3	0,1	3,5	4,0	4,1
4	Konečná spotreba domácností; nominálny rast	%	0,6	3,2	6,5	7,5	7,6
5	Konečná spotreba verejnej správy; reálny rast	%	0,1	-5,3	-0,1	-0,8	2,5
6	Tvorba hrubého fixného kapitálu; reálny rast	%	3,6	4,8	5,9	3,4	4,7
7	Export tovarov a služieb; reálny rast	%	16,4	8,1	10,0	10,7	10,9
8	Import tovarov a služieb; reálny rast	%	14,9	5,7	9,0	9,5	10,7
9	Priem. mesačná mzda za hospodárstvo; nom. rast	%	3,2	3,7	5,8	6,0	6,6
10	Priem. mesačná mzda za hospodárstvo; reálny rast	%	2,2	0,2	2,5	2,2	2,8
11	Priemerný rast zamestnanosti; podľa VZPS	%	-2,0	0,7	0,9	1,2	1,2
12	Priemerný rast zamestnanosti; podľa evid. počtu	%	-1,1	0,3	1,0	1,2	1,2
13	Priemerný rast zamestnanosti; podľa ESA95	%	-1,4	0,3	0,9	1,2	1,2
14	Priemerná miera nezamestnanosti; podľa VZPS	%	14,4	13,9	13,3	12,5	11,8
15	Index spotrebiteľských cien; priemerný rast	%	1,0	3,5	3,1	3,7	3,7
16	Harmonizovaný index spotrebiteľských cien (HICP)	%	0,7	3,4	3,0	3,6	3,7
17	Index výrobných cien; priemerný rast	%	-2,8	2,8	2,3	2,4	2,6
18	Bilancia bežného účtu; podiel na HDP	%	-3,8*	-2,2	-1,7	-0,6	-0,3

*prognóza

Zdroj: MF SR

2. Stanovenie výšky schodku rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014

Základným cieľom vlády je zníženie deficitu rozpočtu verejnej správy na úroveň 2,9 % HDP v roku 2013, a to postupne dosiahnutím hodnoty 3,8 % HDP v roku 2012. Základným predpokladom je aktuálna prognóza makroekonomického vývoja a vývoja daňových a odvodových príjmov do roku 2014. Stanovenie uvedených cieľov vlády spolu s príjmami rozpočtu verejnej správy definuje a určuje v rámci fiškálneho rámca na príslušné rozpočtové obdobie priestor pre verejné výdavky.

Návrh východísk stanovuje v rámci rozpočtového rámca 2012 až 2014 schodky rozpočtu verejnej správy na nasledujúce tri rozpočtové roky, a to na rok 2012 vo výške 3,8 % HDP, na rok 2013 vo výške 2,9 % HDP a na rok 2014 vo výške 2,8 % HDP.

Východiská rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 vychádzajú zo schváleného Rozpočtu verejnej správy na roky 2011 až 2013 a aktualizácie prognózy makroekonomického vývoja ekonomiky Slovenskej republiky na roky 2012 až 2014. Tieto základné parametre rozpočtu sa v porovnaní s prognózou, na ktorej základe bol pripravený rozpočet na rok 2011, zmenili len minimálne. Aktualizované sú aj príjmy a výdavky verejných financií a finančné vzťahy s rozpočtom EÚ. Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtov jednotlivých kapitol štátneho rozpočtu a rozpočtov ostatných subjektov bola úroveň schváleného rozpočtu na rok 2011. Zachováva sa úroveň osobných výdavkov z roka 2011 s výnimkou pedagogických zamestnancov, pri ktorých sa počíta s rastom na úrovni 3 %. Výdavky na prevádzku, najmä tovary a služby v kapitolách štátneho rozpočtu, klesajú o 5 %.

Zpracovaním takto stanovených parametrov návrhu východísk rozpočtu verejnej správy vychádza schodok rozpočtu verejnej správy na úrovni 4,1 % HDP v roku 2012, 3,7 % v roku 2013 a 3,0 % HDP v roku 2014 tak, ako zobrazuje nasledovná tabuľka, pričom saldo hospodárenia jednotlivých subjektov je uvedené v prílohe č. 1:

(v mil. eur; ESA 95)	Skutočnosť		Predbežná skutočnosť	Schválený RVS	Východiská rozpočtu VS			Rozdiel
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2012-2011
Hospodárenie ostatných subjektov VS	144,6	-645,7	-780,6	257,6	261,1	313,4	340,9	3,5
Modifikujúce faktory (vplyv aktualizácie ŠR)	-989,2	-1 562,4	88,3	103,4	92,9	-174,4	-14,8	-10,5
Schodok ŠR na hotovostnom princípe	-704,2	-2 791,3	-4 436,1	-3 809,9	-3 419,2	-3 165,0	-2 941,5	390,7
Schodok rozpočtu VS	-1 548,8	-4 999,4	-5 128,4	-3 448,9	-3 065,2	-3 026,0	-2 615,4	383,7
Schodok rozpočtu VS (v % na HDP)	-2,3	-7,9	-7,8	-4,9	-4,1	-3,7	-3,0	0,8
HDP (b. c.; v mil. eur)	67 221	63 332	65 906	70 174	75 309	81 154	87 480	5 136
Cielený schodok rozpočtu VS (v % na HDP)					-3,8	-2,9	-2,8	
Potreba opatrení na zabezpečenie cieleného schodku RVS (v mil. eur)					203,4	672,5	166,0	

Pozn.: V stĺpci „rozdiel“ údaj so znamienkom mínus, resp. plus znamená zhoršenie, resp. zlepšenie bilancie

Na dosiahnutie cielených schodkov je potrebné prijať súbor opatrení na príjmovej aj výdavkovej stránke vo výške 203,4 mil. eur v roku 2012, 672,5 mil. eur v roku 2013 a 166,0 mil. eur v roku 2014. Návrh najvýznamnejších potenciálnych konsolidačných opatrení je uvedený v prílohe č. 2. Kvantifikácie niektorých opatrení sú veľmi presné, iné sú naopak v tomto štádiu len orientačné a niektoré položky kvantifikované ani nie sú.

3. Daňové a odvodové príjmy

Makroekonomické predpoklady uvedené v prvej časti tohto dokumentu boli základom pre vypracovanie aktuálnych prognóz daňových a odvodových príjmov verejnej správy na roky 2011 až 2014. Aktuálna prognóza bola podrobená hodnoteniu v rámci výboru pre daňové prognózy dňa 14. februára 2011. Strednodobá prognóza daňových príjmov a sociálnych odvodov MF SR bola šiestimi členmi výboru označená ako realistická a jedným členom ako konzervatívna. Vplyvom legislatívnych opatrení prijatých v roku 2011 sa daňová kvóta stabilizuje, úroveň 25,2 % z roku 2010 si udrží aj v roku 2014. Výrazný nárast podielu daní a odvodov na HDP v roku 2011 je spôsobený jednorazovým príjmom DPH vo výške 150 mil. eur z dôvodu odovzdania úsekov PPP projektu – rýchlostná cesta R1. Prognóza jednotlivých daní je v súlade s rastom ich makroekonomických základní. Pri dani z príjmov právnických osôb sa očakáva z dôvodu zlepšenia ekonomického vývoja a rastu ziskovosti podnikov dynamickejšia rast.

Daňové a odvodové príjmy na aktuálnej báze (metodika ESA 95) bez sankcií sú prezentované v nasledovnej tabuľke.

ESA 95, v tis. eur	Skutočnosť	Odhad	Prognóza			
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové príjmy VS spolu	9 887 092	10 133 663	11 269 729	11 897 141	12 660 816	13 550 778
Daň z príjmov fyzických osôb	1 529 407	1 537 677	1 815 478	2 031 536	2 204 336	2 408 488
Daň z príjmov právnických osôb	1 582 171	1 682 672	1 830 247	2 010 898	2 237 000	2 462 480
Daň z príjmov vyberaná zrážkou	155 755	152 332	146 128	194 070	240 865	267 517
Daň z pridanej hodnoty	4 221 289	4 165 205	4 584 059	4 670 663	4 965 036	5 282 326
Spotrebné dane	1 761 227	1 930 669	2 110 009	2 178 054	2 265 675	2 352 091
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	27 158	35 435	37 472	38 230	39 006	39 798
Miestne dane	530 871	551 612	576 832	603 241	630 898	659 863
Ostatné dane	79 215	78 062	169 504	170 449	78 000	78 215
Sociálna poisťovňa (EAO + dlžné) *	4 304 043	4 236 624	4 497 820	4 801 590	5 147 850	5 513 961
Zdravotné poisťovne (EAO + dlžné)	2 187 335	2 233 208	2 403 354	2 588 392	2 774 160	2 990 004
Daňové a odvodové príjmy spolu	16 378 470	16 603 496	18 170 903	19 287 123	20 582 826	22 054 743
Daňové a odvodové príjmy – medziročný rast v %	-8,6	1,4	9,4	6,1	6,7	7,2
Daňové a odvodové príjmy – podiel na HDP v %	26,0	25,2	25,9	25,6	25,4	25,2

* Vráťane transferu úspor z DSS od vystúpených (2009: 108 778 tis. eur, 2010: 23 tis. eur)

4. Rozdiely medzi východiskami rozpočtu verejnej správy na rok 2012 a schváleným rozpočtom verejnej správy na rok 2011

Na základe aktuálnej predikcie makroekonomického rámca, štátneho rozpočtu a ostatných subjektov verejnej správy je možné predpokladať nasledovné rozdiely medzi schváleným rozpočtom verejnej správy na rok 2011 a návrhom východísk rozpočtu verejnej správy na rok 2012.

Štátny rozpočet

Z hľadiska hotovostného hospodárenia štátneho rozpočtu **dochádza k medziročnému zníženiu schodku štátneho rozpočtu o 390 745 tis. eur.** Toto zlepšenie je ovplyvnené jednak nárastom príjmov o 214 855 tis. eur, ako aj znížením výdavkov o 175 890 tis. eur.

(hotovostný princíp; v tis. eur)	Skutočnosť		Predbežná skutočnosť	Schválený RVS	Východiská rozpočtu VS			Rozdiel
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2012-2011
Príjmy štátneho rozpočtu	11 352 427	10 540 796	10 900 863	13 147 834	13 362 689	13 720 020	14 219 935	214 855
Daňové príjmy	9 023 780	8 024 303	7 962 443	8 786 829	9 373 004	9 968 891	10 628 520	586 175
EÚ príjmy	847 394	1 111 480	1 663 429	3 343 890	2 983 038	2 663 941	2 502 455	-360 852
Dividendy	604 913	669 619	613 997	390 416	395 356	395 536	404 448	4 940
<i>z toho: bežné dividendy</i>	<i>460 951</i>	<i>604 068</i>	<i>487 585</i>	<i>390 416</i>	<i>395 356</i>	<i>395 536</i>	<i>404 448</i>	<i>4 940</i>
<i>mimoriadne dividendy</i>	<i>143 962</i>	<i>65 551</i>	<i>126 412</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Ostatné príjmy	876 340	735 394	660 994	626 699	611 291	691 652	684 512	-15 408
Výdavky štátneho rozpočtu	12 056 594	13 332 047	15 337 011	16 957 773	16 781 883	16 885 068	17 161 443	-175 890
Výdavky na obsluhu štátneho dlhu	884 928	762 712	864 075	1 163 188	1 514 020	1 653 553	1 880 407	350 832
EÚ výdavky	1 862 294	2 521 354	2 831 309	4 695 238	4 251 183	3 874 006	3 597 341	-444 055
<i>z toho: EÚ fondy</i>	<i>874 685</i>	<i>1 469 469</i>	<i>1 893 080</i>	<i>3 343 890</i>	<i>2 983 038</i>	<i>2 663 941</i>	<i>2 502 455</i>	<i>-360 852</i>
<i>spolufinancovanie</i>	<i>468 038</i>	<i>439 769</i>	<i>417 959</i>	<i>688 812</i>	<i>571 630</i>	<i>492 786</i>	<i>377 941</i>	<i>-117 182</i>
<i>odvod do EÚ</i>	<i>519 571</i>	<i>612 116</i>	<i>520 270</i>	<i>662 536</i>	<i>696 515</i>	<i>717 279</i>	<i>716 945</i>	<i>33 979</i>
Transfer Sociálnej poisťovni	0	0	1 441 709	1 608 733	1 605 000	1 666 000	1 683 000	-3 733
Základné výdavky na chod štátu	9 309 372	10 047 981	10 199 918	9 490 614	9 411 680	9 691 509	10 000 695	-78 934
Schodok štátneho rozpočtu	-704 167	-2 791 251	-4 436 148	-3 809 939	-3 419 194	-3 165 048	-2 941 508	390 745

Pozn.: Mimoriadne dividendy predstavujú superdividendy v zmysle metodiky ESA 95

Z hľadiska príjmov štátneho rozpočtu najvýznamnejší nárast zaznamenávajú daňové príjmy, ktoré medziročne rastú o 586 175 tis. eur, resp. o 6,7 %. V rámci príjmov z rozpočtu EÚ a následne ich čerpaním na strane výdavkov štátneho rozpočtu dochádza k ich medziročnému zníženiu o 360 852 tis. eur, resp. 10,8 %. Príjmy z dividend sa odhadujú o 4 940 tis. eur vyššie ako v roku 2011. Ostatné príjmy štátneho rozpočtu medziročne klesajú o 15 408 tis. eur, resp. 2,5 % z titulu poklesu príjmov z úrokov, administratívnych poplatkov a iných nedaňových príjmov.

V rámci výdavkov štátneho rozpočtu dochádza k medziročnému nárastu výdavkov súvisiacich s obsluhou štátneho dlhu o 350 832 tis. eur, čo súvisí s nárastom úrokov a štátneho dlhu v posledných rokoch. Výdavky súvisiace s členstvom SR v EÚ spolu s výdavkami z rozpočtu EÚ a spolufinancovaním medziročne klesajú o 444 055 tis. eur. V rámci toho samotné fondy EÚ klesajú rovnako ako príjmy štátneho rozpočtu z rozpočtu EÚ. S poklesom predpokladaného objemu čerpania výdavkov z rozpočtu EÚ na základe podkladov kapitol dochádza aj k zníženiu výdavkov určených na spolufinancovanie spoločných programov EÚ a SR o 117 182 tis. eur. Odvod SR do rozpočtu EÚ medziročne rastie o 33 979 tis. eur. Transfer štátneho rozpočtu Sociálnej poisťovni na krytie deficitu základného fondu starobného poistenia sa predpokladá v porovnaní s rokom 2011 nižší o 3 733 tis. eur.

Základné výdavky na chod štátu medziročne klesajú o 78 934 tis. eur, resp. 0,8 %, čo je spôsobené najmä nasledovnými skutočnosťami:

- osobné výdavky zostávajú zachované na úrovni roka 2011 okrem pedagogických zamestnancov, kde sa počíta s medziročným nárastom o 3 %
- znižujú sa prevádzkové výdavky kapitol (výdavky na tovary a služby) o 5 %
- nerozpočtujú sa niektoré prioritné výdavkové tituly z roku 2011
- zvýšenie platby za dostupnosť za PPP projekt – rýchlostná cesta R1 o 73 mil. eur,
- zvýšenie úhrady za výkony vo verejnom záujme v sektore železníc o 166 mil. eur,
- sú zabezpečené výdavky na sociálnu inklúziu v zmysle platnej legislatívy.

Vláda bude pri príprave návrhu rozpočtu vychádzať z potreby uplatnenia rovnakého princípu šetrenia u všetkých rezortov, ako napr. porovnateľné (rovnaké) podmienky pre výkon štátnej a verejnej správy vo všetkých rezortoch, prihliadať na rozsah vykonaných škrtov v minulých rokoch v jednotlivých rezortoch s dôrazom na charakter úloh, ktoré im vyplývajú zo zákonov.

Zároveň v rámci prípravy návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 vláda zohľadní špecifické vykazovanie kapitálových výdavkov v rezorte ministerstva obrany.

Štátne finančné aktíva

V rámci štátnych finančných aktív **dochádza k medziročnému zníženiu ich prebytkového hospodárenia** o 13 865 tis. eur, ktoré súvisí s jednorazovým odvodom zostatku prostriedkov FNM SR z minulých rokov do štátnych finančných aktív iba v roku 2011.

Obce

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa za obce na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zlepšenie hospodárenia o 120 179 tis. eur**, a to hlavne z dôvodu vyšších celkových príjmov o 204 074 tis. eur (nárast o 5,3 %), z toho daňových príjmov o 13,1 %. Nárast daňových príjmov – podielu na dani z príjmov fyzických osôb sa očakáva z dôvodu postupného oživenia globálnej ekonomiky, ktoré má vplyv aj na rast ekonomiky Slovenska, rastu zamestnanosti, ako aj predpokladanej vyššej disciplíny obcí pri výbere miestnych daní a poplatkov. Nedaňové príjmy boli zrealizované na úroveň ich skutočnosti roka 2010 a zvýšené medziročne o 2 %. Granty a transfery sa predpokladajú vo všetkých rokoch približne na úrovni rozpočtu roku 2011. Celkové výdavky sa v roku 2012 oproti roku 2011 predpokladajú vyššie o 54 021 tis. eur (nárast o 1,4 %), v ktorých je premietnutý 2 % medziročný nárast bežných výdavkov, kapitálové výdavky sú v roku 2012 približne na úrovni roka 2011.

Vyššie územné celky

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa za VÚC na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 **predpokladá zlepšenie hospodárenia o 22 092 tis. eur**. Predpokladajú sa vyššie celkové príjmy o 89 285 tis. eur (nárast o 8,0 %), z toho daňové príjmy o 13,1 %. Pri daňových

príjmoch sa očakáva nárast podielu na dani z príjmov fyzických osôb z dôvodu postupného oživenia svetovej ekonomiky majúcej vplyv aj na rast ekonomiky Slovenska, poklesu miery nezamestnanosti a nárastu výberu dane z motorových vozidiel. Granty a transfery sa predpokladajú vo všetkých rokoch približne na úrovni rozpočtu roku 2011. Celkové výdavky v roku 2012 oproti roku 2011 sa predpokladajú vyššie o 56 804 tis. eur (nárast o 5,1 %), v ktorých je premietnutý 2 % medziročný nárast bežných výdavkov, okrem bežných transferov, ktorých návrh je zrealizovaný nadväzne na skutočnosť v roku 2010 a v predchádzajúcich rokoch a medziročne upravený nárastom o 2,0 %. Kapitálové výdavky sú v rokoch 2012 a 2014 navrhnuté na úrovni roka 2011 vo výške 145 000 tis. eur, v roku 2013 sa predpokladajú vyššie kapitálové výdavky, a to v sume 170 000 tis. eur z dôvodu tzv. „volebného roka“, ktorý výrazne ovplyvňuje realizáciu kapitálových aktivít v samosprávnych krajoch.

Sociálna poisťovňa

V návrhu východísk rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2012 sa oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 **predpokladá zhoršenie hospodárenia o 65 418 tis. eur**. Príjmy z poisťného od ekonomicky aktívnych osôb sa v roku 2012 pri medziročnom porovnaní očakávajú na základe daňovej a odvodovej prognózy vyššie o 273 369 tis. eur, čo predstavuje rast o 6,3 %. Nedaňové príjmy sa navrhujú o 401 tis. eur vyššie. V transfere zo štátneho rozpočtu na krytie deficitu základného fondu starobného poistenia sa predpokladá mierne zníženie o 3 733 tis. eur. Na výdavkovej strane výdavky poistenia sa na základe vývoja počtu poberateľov a valorizácie dávok navrhujú medziročne vyššie o 351 561 tis. eur, teda s nárastom o 5,8 %. Výdavky správneho fondu klesajú o 17 760 tis. eur v dôsledku racionalizačných opatrení. Zároveň sa predpokladá zlepšenie bilancie garančného poistenia o 2 313 tis. eur.

Verejné zdravotné poistenie

V návrhu východísk rozpočtu na verejné zdravotné poistenie na rok 2012 sa oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **iba mierne zhoršenie hospodárenia o 100 tis. eur**. Príjmy z poisťného od ekonomicky aktívnych osôb sa v roku 2012 pri medziročnom porovnaní očakávajú na základe daňovej a odvodovej prognózy vyššie o 176 826 tis. eur, čo predstavuje rast o 4,9 %. Nedaňové príjmy sa navrhujú o 543 tis. eur vyššie. Na výdavkovej strane sa výdavky pre zdravotnícke zariadenia navrhujú medziročne vyššie o 197 362 tis. eur, teda s nárastom o 5,2 %. Výdavky samotných zdravotných poisťovní sa navrhujú v podstate na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011. Zároveň medziročne mierne klesajú transfery pre operačné strediská zdravotnej záchrannej služby a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o 1 123 tis. eur.

Národný jadrový fond

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa v Národnom jadrovom fonde na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 **predpokladá zlepšenie hospodárenia o 2 424 tis. eur**. V oblasti príjmov dochádza k zvýšeniu príjmov z úrokov z dlhodobých termínovaných vkladov o 14 213 tis. eur a k miernemu zvýšeniu príjmov z príspevkov od prevádzkovateľov jadrových zariadení o 8 212 tis. eur. Výdavky na mzdy, poisťné a prevádzkové náklady sa navrhujú na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011. Bežné transfery sa navrhujú vyššie o 19 540 tis. eur a kapitálové výdavky sa

navrhujú v roku 2012 o 460 tis. eur vyššie ako bol schválený rozpočet roku 2011. Zvýšenie výdavkov súvisí s vyššími platbami spoločnosti JAVYS, a. s.

Fond národného majetku SR

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa za FNM SR na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zlepšenie hospodárenia o 8 823 tis. eur**. Príjmy rastú o 39 049 tis. eur, a to hlavne z titulu nárastu príjmov z dividend od spoločností s majetkovou účasťou FNM SR. Vo výdavkoch dochádza v roku 2012 k nárastu o 30 226 tis. eur, ktorý súvisí hlavne s nárastom transferovaných dividend do štátneho rozpočtu prostredníctvom štátnych finančných aktív.

Environmentálny fond

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa v Environmentálnom fonde na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 **predpokladá zhoršenie hospodárenia o 74 915 tis. eur**. Na uvedenom zhoršení hospodárenia sa podieľa predovšetkým nerozpočtovanie príjmov z predaja emisných kvót v objeme 100 000 tis. eur. Výdavky na mzdy, poistné a prevádzkové náklady sa navrhujú na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011. Kapitálové výdavky sa navrhujú v roku 2012 o 25 000 tis. eur nižšie, ako bol schválený rozpočet roku 2011. Táto znížená úroveň sa zachováva aj v nasledujúcich rokoch.

Štátny fond rozvoja bývania

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa v Štátnom fonde rozvoja bývania na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zhoršenie hospodárenia o 1 242 tis. eur**. Na príjmovej strane dochádza medziročne k zhoršeniu nedaňových príjmov o 1 242 tis. eur, čo je spôsobené najmä očakávaným nižším príjmom z úrokov z domácich pôžičiek a vkladov. Transfery zo štátneho rozpočtu sa navrhujú na rovnakej úrovni ako v schválenom rozpočte na rok 2011. Výdavky na mzdy, poistné, prevádzkové náklady, ako aj bežné a kapitálové transfery sa navrhujú pre rok 2012 na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011.

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zhoršenie hospodárenia o 359 tis. eur**. Na príjmovej strane dochádza medziročne k zníženiu príjmov o 548 tis. eur, čo je spôsobené očakávaným nižším príjmom zo zdravotných poisťovní. Výdavky na mzdy, poistné, prevádzkové výdavky, ako aj kapitálové výdavky sa navrhujú pre rok 2012 celkovo s miernym poklesom o 189 tis. eur oproti úrovni schváleného rozpočtu roku 2011.

Slovenský pozemkový fond

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa za Slovenský pozemkový fond na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zlepšenie hospodárenia o 313 tis. eur**. Príjmy v roku 2012 zaznamenávajú medziročný pokles o 2 728 tis. eur, kde ide o pokles nedaňových príjmov. Na výdavkovej strane rozpočtu dochádza k medziročnému

znížení o 3 041 tis. eur, a to najmä z dôvodu zníženia prevádzkových nákladov fondu a nefinancovania ROEP-ov.

Slovenská konsolidačná, a. s.

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa za Slovenskú konsolidačnú, a.s. na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zhoršenie hospodárenia o 8 732 tis. eur**, ktoré v prevažnej miere predstavuje zvýšenie odvodu dividend do príjmov štátneho rozpočtu.

Verejné vysoké školy

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá v podstate **rovnaké hospodárenie**, pretože zlepšenie predstavuje iba 70 tis. eur. Na príjmovej strane dochádza medziročne k zvýšeniu celkových príjmov, a to predovšetkým zo zvýšenia príjmov z administratívnych poplatkov o 11 993 tis. eur pri súčasnom poklese príjmov zo zdrojov EÚ o 7 127 tis. eur. Výdavky na mzdy, poisťné sa navrhujú pre rok 2012 na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011. Výdavky na prevádzku pre rok 2012 rastú oproti schválenému rozpočtu na rok 2011 o 11 417 tis. eur a kapitálové výdavky klesajú o 3 354 tis. eur.

Rozhlas a televízia Slovenska

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 pre Slovenskú televíziu a Slovenský rozhlas predpokladá **zlepšenie hospodárenia o 1 356 tis. eur**. Na príjmovej strane sa predpokladá mierne medziročné zlepšenie daňových a nedaňových príjmov o sumu 1 356 tis. eur. Výdavky na mzdy, poisťné, prevádzkové výdavky, ako aj kapitálové výdavky sa navrhujú pre rok 2012 na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011.

Rozhlasová a televízna spoločnosť s r. o.

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 navrhuje **rovnaký zostatok hospodárenia** ako v rámci schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2011. Na príjmovej strane sa síce predpokladá mierne medziročné zlepšenie príjmov od RTVS o sumu 22 tis. eur. Zvýšenie na príjmovej strane sa však plne premieta do medziročného zvýšenia výdavkov určených na plnenie zákonných povinností spoločnosti.

Tlačová agentúra Slovenskej republiky

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 navrhuje **rovnaký zostatok hospodárenia** ako v rámci schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2011. V rámci príjmov, ako aj výdavkov agentúry sa navrhuje rovnaká výška zdrojov ako v rámci schváleného rozpočtu verejnej správy na rok 2011. Taktiež transfer zo štátneho rozpočtu sa navrhuje v rovnakej sume ako v roku 2011.

Úrad pre dohľad nad výkonom auditu

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zlepšenie hospodárenia o 7 tis. eur**. Na príjmovej strane sa predpokladá mierne medziročné zlepšenie nedaňových príjmov o sumu 7 tis. eur. Výdavky na mzdy, poistné, prevádzkové výdavky, ako aj kapitálové výdavky sa navrhujú pre rok 2012 na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011.

Audiovizuálny fond

V návrhu východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 sa na rok 2012 oproti schválenému rozpočtu verejnej správy na rok 2011 predpokladá **zhoršenie hospodárenia o 486 tis. eur**. Na príjmovej strane sa predpokladá medziročné zníženie nedaňových príjmov o sumu 471 tis. eur predovšetkým z titulu nižšieho výberu príspevkov podľa § 25 - 28 zákona 516/2009 Z. z. Taktiež sa predpokladá zníženie príjmov v roku 2012 oproti schválenému rozpočtu na rok 2011 o 15 tis. eur od Slovenskej televízie. Výdavky na mzdy, poistné, prevádzkové výdavky, ako aj kapitálové výdavky sa navrhujú pre rok 2012 na úrovni schváleného rozpočtu roku 2011.

5. Dlh verejnej správy

Hrubý dlh verejnej správy¹ dosiahol na konci roku 2010 úroveň 26 998 mil. eur, čo predstavuje 41,0 % HDP. V porovnaní so stavom na konci roku 2009 sa zvýšil o 5,5 percentuálnych bodov. Dôvodom bol najmä pretrvávajúci vysoký deficit štátneho rozpočtu a nárast zadlženia v obciach.

Za predpokladu naplnenia rozpočtových cieľov do roku 2014 bude dlh verejnej správy kulminovať v rokoch 2012 a 2013 na úrovni 45,3 % HDP, pričom v roku 2014 sa očakáva jeho pokles na úroveň blízko 45 % HDP. Hlavným faktorom prispievajúcim k jeho nárastu bude hotovostný schodok štátneho rozpočtu.

Hrubý dlh verejnej správy (mil. eur)						
	2009 S	2010 OS	2011 OS	2012 N	2013 N	2014 N
Hrubý dlh verejnej správy	22 330	26 998	30 971	34 083	36 729	39 576
- štátny dlh	21 362	25 825	29 695	32 707	35 241	37 879
- dlh ostatných zložiek verejnej správy	968	1 173	1 276	1 376	1 488	1 697
Hrubý dlh verejnej správy (% HDP)	35,4	41,0	44,1	45,3	45,3	45,1

Hlavným faktorom prispievajúcim k nárastu hrubého dlhu verejnej správy bude **hotovostný schodok štátneho rozpočtu**. V prípade napĺňania konsolidačných cieľov rozpočtu verejnej správy sa očakáva jeho postupné znižovanie, čím dôjde aj k znižovaniu negatívneho vplyvu na dlh.

¹ Všetky uvádzané hodnoty sú počítané v metodike, ktorá sa používa pri posudzovaní plnenia maastrichtského kritéria pre výšku hrubého dlhu verejnej správy – tzv. maastrichtský hrubý dlh verejnej správy.

V prípade **úverov** sa očakáva, že výška prijatých úverov obcí a VÚC presiahne splátky istín, čo znamená, že táto položka bude v prognózovanom období prispievať k nárastu dlhu.

Prognóza dlhu predpokladá stabilný vývoj výpožičiek zo Štátnej pokladnice používaných na krytie dlhu s relatívne nízkymi medziročnými zmenami. Zároveň sa neuvažuje s potenciálnymi príjmami z privatizácie podnikov s majetkovou účasťou štátu. Tieto príjmy budú pravdepodobne využité na zníženie dlhu nemocníc, železničných spoločností, Rozhlasu a televízie Slovenska a ako hotovostný vklad do Európskeho stabilizačného mechanizmu.

Ďalším negatívnym faktorom, ktorý prispeje k zvýšeniu dlhu, je **diskont pri emisii štátnych dlhopisov** a štátnych pokladničných poukážok. Keďže v okamihu emisie dlhopisov narastú záväzky štátu o nominálnu hodnotu dlhopisov, avšak štát získava v hotovosti nižšiu sumu (zníženú práve o diskont), potom emisný diskont je faktorom, ktorý prispieva k nárastu dlhu.

V čase splatnosti dlhopisov je výška **plateného diskontu** súčasťou hotovostných výdavkov štátneho rozpočtu, avšak táto suma neprispieva k nárastu dlhu. Spôsob výpočtu predpokladá, že ak hotovostný deficit štátneho rozpočtu v plnej výške zvyšuje štátny dlh, potom diskont pri splatení štátnych dlhopisov má pozitívny vplyv na dlh. Dôvodom je skutočnosť, že k nárastu dlhu dochádza už pri emisii dlhopisov, a to v nominálnej hodnote dlhopisu a nie pri ich splatení.

Vplyvy na zmenu hrubého dlhu verejnej správy (mil. eur)				
	2011 OS	2012 N	2013 N	2014 N
Schodok ŠR na hotovostnom princípe	3 810	3 216	2 493	2 776
Saldo prijatých a splatených úverov (obce a VÚC)	103	99	112	210
Zmena stavu výpožičiek zo Štátnej pokladnice používaných na krytie dlhu	28	3	-13	-195
Emisný diskont	136	108	118	130
Splatenie dlhopisov (diskont)	-104	-314	-64	-72
Spolu (medziročná zmena hrubého dlhu VS)	3 973	3 112	2 646	2 847

Pozn.: Plusové položky zvyšujú dlh verejnej správy k 31.12. príslušného roku, mínusové položky dlh znižujú.